

Oppgave 1

①

a) Konstruktiv interferens for

$$d \cdot \sin \theta = m \lambda \quad m = 0, \pm 1, \pm 2, \dots$$

1. ordens hovedmaksimum for $m = \pm 1$

$$\lambda_1 = 579.1 \text{ nm} \Rightarrow \theta_1 = \pm \arcsin\left(\frac{\lambda_1}{d}\right)$$

$$= \pm \arcsin\left(\frac{579.1 \cdot 10^{-9}}{3.000 \cdot 10^{-6}}\right) = \pm 11.13^\circ$$

$$\lambda_2 = 577.0 \text{ nm}$$

$$\theta_2 = \pm \arcsin\left(\frac{577.0 \cdot 10^{-9}}{3.000 \cdot 10^{-6}}\right) = \pm 11.09^\circ$$

b) $|\sin \theta| \leq 1 \Rightarrow \left|\frac{m \lambda_1}{d}\right| \leq 1$

$$|m| \leq \frac{d}{\lambda_1} = \frac{3.000 \cdot 10^{-6}}{579.1 \cdot 10^{-9}} = 5.18$$

$$|m| \leq 5 \Rightarrow m = \{-5, -4, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, 4, 5\}$$

Det er mulig å observere 11 hovedmaksima.

c) Kromatisk oppløsningssevne $R = \frac{\lambda}{\Delta \lambda} = N \cdot m$

$$N = \frac{\lambda}{m \Delta \lambda} = \frac{579.1}{2.1} = 276$$

Gitteret må ha mer enn 276 spalter

d) $I = I_0 \left(\frac{\sin^2(N\beta)}{\sin^2\beta}\right) \left(\frac{\sin^2\alpha}{\alpha^2}\right)$

$$\text{der } \beta = \frac{\pi d \sin \theta}{\lambda} \text{ og } \alpha = \frac{\pi a \sin \theta}{\lambda}$$

Diffraksjonsleddet gir null intensitet for

$$\alpha = \frac{\pi a \sin \theta}{\lambda} = n \cdot \pi \quad n = \pm 1, \pm 2, \dots$$

$$\text{dvs for } \sin \theta = \frac{n \lambda}{a}$$

②

Oppgave 1 d forts

Hvis vi velger a slik at $\sin\theta = \frac{m\lambda}{d} = \frac{m\lambda}{a}$ for $m=3$

får vi null intensitet i 3. ordens hovedmaksimum for λ .

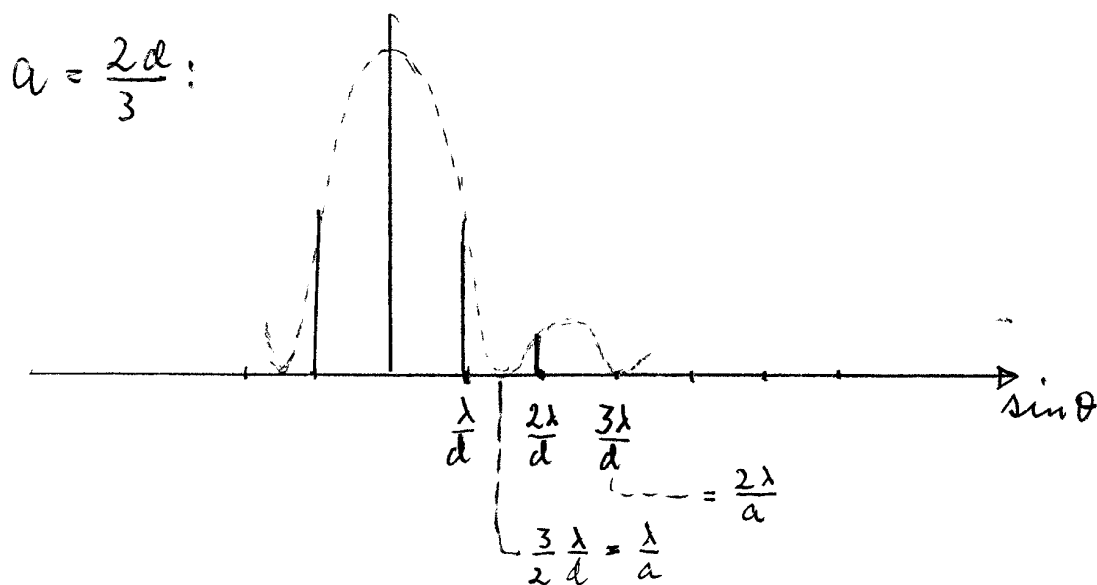
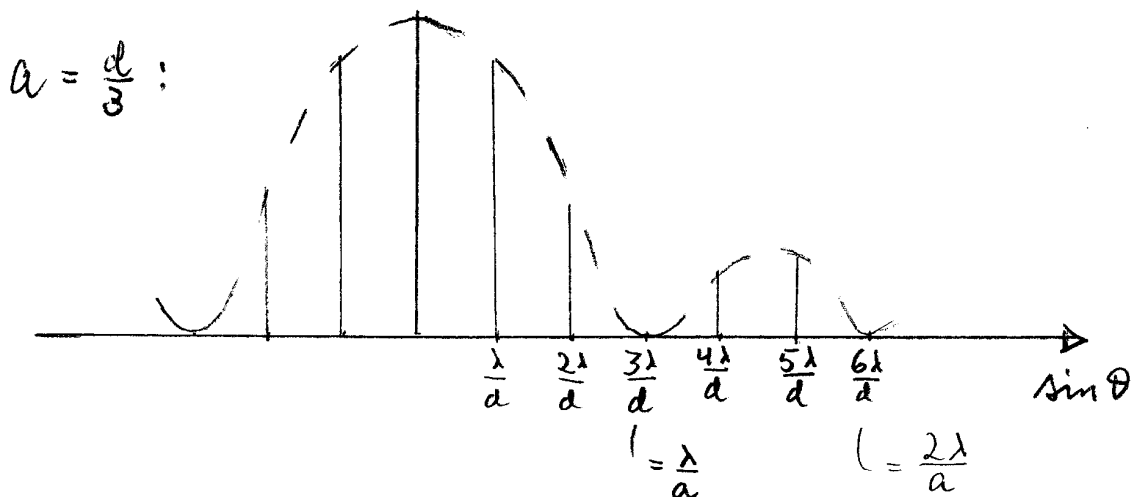
$\Rightarrow \frac{m}{a} = \frac{3}{d}$ eller $a = \frac{d}{3} \cdot m$

$m=1: \underline{a = \frac{d}{3} = 1\mu m}$

$m=2: \underline{a = \frac{2d}{3} = 2\mu m}$

Åpenbart er $a < d$.

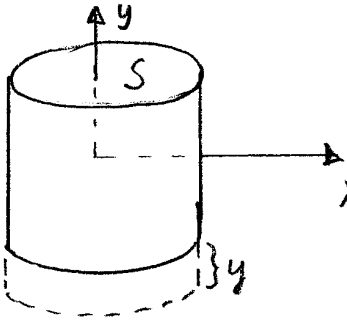
e)

(3)

Oppgave 2.

a)

Kraft som virker på cylinderen fra vannet ved likevekt er lik vekten av den fortrengte væskemengden (Archimedes). Denne kraften balanseres av tyngdekraften.

Ved avvik y fra likevekt vil kraften som skyver cylinderen tilbake være gitt ved tyngden av det ekstra vannet som fortrenges.

$$F_s = -yS \cdot \rho_v \cdot g = -y \cdot K$$

Her er $m = -y \cdot S \cdot \rho_v =$ massen av det ekstra vannet som fortrenges. Vi ser at

$$K = S \cdot \rho_v \cdot g = 25 \cdot 1 \cdot 10^3 \cdot 9.8 \text{ kg/s}^2 = \underline{2.45 \cdot 10^5 \text{ kg/s}^2}$$

b) Bevegelsesligningen

$$F_s = ma = m \cdot \frac{d^2 y}{dt^2} \quad \text{der } m = Sh\rho_s = \text{massen}$$

av cylinderen.

$$\Rightarrow -Ky = m \frac{d^2 y}{dt^2} \quad \Rightarrow \underline{\frac{d^2 y}{dt^2} + \frac{K}{m} y = 0}$$

$$\omega_0 = \sqrt{\frac{K}{m}} = \sqrt{\frac{S\rho_v g}{Sh\rho_s}} = \sqrt{\frac{\rho_v g}{h\rho_s}} = \sqrt{\frac{1 \cdot 9.8}{3 \cdot 0.5}} \text{ s}^{-1} = \underline{2.56 \text{ s}^{-1}}$$

$$f_0 = \frac{\omega_0}{2\pi} = \frac{2.56}{2 \cdot \pi} \text{ Hz} = \underline{0.41 \text{ Hz}}$$

$$T_0 = \frac{1}{f_0} = \frac{1}{0.41} \text{ s} = \underline{2.46 \text{ s}}$$

(4)

Oppgave 2c)

$$y_h(x,t) = H \cos\left(\frac{2\pi}{\lambda} x - \omega t\right)$$

$$\text{Ved } x=0: \quad y_h = H \cos(\omega t)$$

Bølgen gjør derfor at sylindren blir påtrykt en varierende kraft $F(t) = S \cdot \rho_v \cdot g \cdot y_h = K y_h$

De andre kreftene som virker på sylindren, er F_s og F_R .

$$\Sigma F = m a$$

$$F_s + F_R + F(t) = m \cdot a$$

$$-K y - R \frac{dy}{dt} + K y_h = m \cdot \frac{d^2 y}{dt^2}$$

$$\frac{d^2 y}{dt^2} + \frac{R}{m} \frac{dy}{dt} + \frac{K}{m} y = \frac{K}{m} y_h = \frac{K}{m} H \cos \omega t$$

$$\frac{d^2 y}{dt^2} + 2\gamma \frac{dy}{dt} + \omega_0^2 y = \omega_0^2 y_h = \omega_0^2 H \cos \omega t$$

$$\frac{d^2 y}{dt^2} + 2\gamma \frac{dy}{dt} + \omega_0^2 y = B \cos \omega t \quad \text{q. e. d.}$$

$$\gamma = \frac{R}{2m} = \frac{R}{2 S h \rho_s} = \frac{3 \cdot 10^5}{2 \cdot 25 \cdot 3 \cdot 0.5 \cdot 10^3} \text{ s}^{-1} = \underline{4 \text{ s}^{-1}}$$

$$B = \omega_0^2 \cdot H = 2.56^2 \cdot 0.7 \text{ m/s}^2 = \underline{4.6 \text{ m/s}^2}$$

(5)

Oppgave 2d)

$$A = \frac{B}{\sqrt{(\omega^2 - \omega_0^2)^2 + 4\gamma^2 \omega^2}}$$

$$\omega = \frac{2\pi}{T} = \frac{2\pi}{9} \text{ s}^{-1} = 0,70 \text{ s}^{-1}$$

$$A = \frac{4,6}{\sqrt{(0,70^2 - 2,56^2)^2 + 4 \cdot 4^2 \cdot 0,70^2}} \text{ m} = \underline{0,56 \text{ m}}$$

$$\tan \delta = \frac{2\gamma\omega}{\omega^2 - \omega_0^2} = \frac{2 \cdot 4 \cdot 0,70}{0,70^2 - 2,56^2} = -0,92$$

$$\delta = \underline{-42,6^\circ}$$

e)

$$P(t) = \left| F_R \cdot \frac{dy}{dt} \right| = \left| R \frac{dy}{dt} \cdot \frac{dy}{dt} \right|$$

$$= R A \sin(\omega t + \delta) \cdot \omega \cdot A \sin(\omega t + \delta) \cdot \omega$$

$$= R A^2 \omega^2 \sin^2(\omega t + \delta)$$

Middelverdien av $\sin^2(\omega t + \delta)$ over tid er $\frac{1}{2}$

$$\Rightarrow \overline{P(t)} = \underline{\frac{1}{2} R A^2 \omega^2}$$

$$= \frac{1}{2} \cdot 3 \cdot 10^5 \cdot 0,56^2 \cdot 0,70^2 \text{ W} = \underline{23 \text{ kW}}$$

Oppgave 3

a) $\frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{q_1 q_2}{x^2} = kx \Rightarrow x^3 = \frac{q_1 q_2}{4\pi\epsilon_0 k}$

$x = \left(\frac{q_1 q_2}{4\pi\epsilon_0 k} \right)^{1/3} = \left(\frac{5.6 \cdot 10^{-8} \cdot 7.2 \cdot 10^{-8}}{4\pi \cdot 8.85 \cdot 10^{-12} \cdot 4.3 \cdot 10^{-3}} \right)^{1/3} \text{ m} = \underline{0.204 \text{ m}}$

b) $C_0 = \epsilon_0 \frac{A}{d} = \frac{\epsilon_0 \cdot \pi R^2}{d}$

$d = \frac{\pi R^2 \epsilon_0}{C_0} = \frac{\pi \cdot 3^2 \cdot 10^{-4} \cdot 8.85 \cdot 10^{-12}}{12.5 \cdot 10^{-12}} \text{ m} = \underline{2 \cdot 10^{-3} \text{ m}}$

c) Systemet blir nå som to kondensatorer i serie, hver med tykkelse $d/2$, men den ene har permittivitet ϵ_0 , og den andre har permittivitet $\kappa\epsilon_0 = \epsilon$

$C_0' = \epsilon_0 \cdot \frac{A}{d/2} = 2C_0 = 2 \cdot 12.5 \text{ pF} = 25.0 \text{ pF}$

$C_0'' = \kappa\epsilon_0 \frac{A}{d/2} = 2 \cdot \kappa C_0 = 2 \cdot 2.5 \cdot 12.5 \text{ pF} = 62.5 \text{ pF}$

$\frac{1}{C_1} = \frac{1}{C_0'} + \frac{1}{C_0''} \Rightarrow C_1 = \frac{C_0' \cdot C_0''}{C_0' + C_0''} = \frac{25 \cdot 62.5}{25 + 62.5} \text{ pF} = \underline{17.9 \text{ pF}}$

d) $C_2 = \kappa\epsilon_0 \frac{A}{d} = \kappa C_0 = 2.5 \cdot 12.5 \text{ pF} = \underline{31.3 \text{ pF}}$

e) Systemet blir nå som to kondensatorer i parallell som hver har areal $A/2$

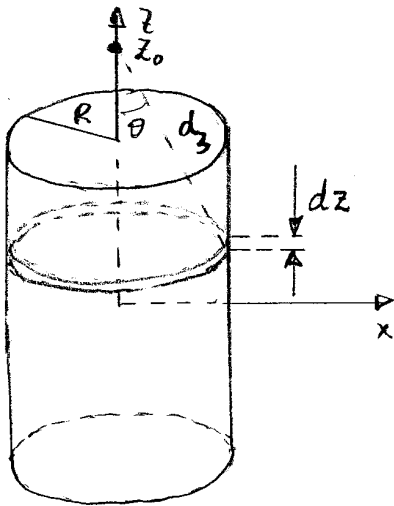
$C_3 = \epsilon_0 \frac{A}{2d} + \kappa\epsilon_0 \frac{A}{2d} = \frac{1}{2} C_0 + \frac{\kappa}{2} C_0 = 12.5 \text{ pF} \left(\frac{1}{2} + \frac{2.5}{2} \right) = \underline{21.9 \text{ pF}}$

Oppgave 4 a)

(7)

Flateladningstettheten på sideflaten er

$$\sigma = \frac{Q}{2\pi R \cdot 2a} = \frac{Q}{4\pi Ra}$$

Vi ser på bidraget fra en ring med radius R og bredde dz på sylinderens sideflate. Avstanden fra ringen til z_0 er d_3 , og avstanden fra ringens plan til z_0 er $z_0 - z$.

$$dE' = \frac{dQ}{4\pi\epsilon_0 d_3^2} \cdot \cos\theta$$

fordi av-symmetri grunnet vil bare z -komponenten gi bidrag.

$$dE' = \frac{\sigma \cdot 2\pi R \cdot dz}{4\pi\epsilon_0 ((z_0 - z)^2 + R^2)} \cdot \frac{z_0 - z}{((z_0 - z)^2 + R^2)^{1/2}}$$

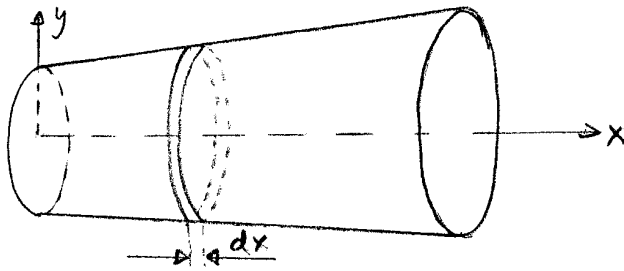
$$= \frac{Q \cdot 2\pi R dz (z_0 - z)}{4\pi Ra \cdot 4\pi\epsilon_0 ((z_0 - z)^2 + R^2)^{3/2}} = \frac{Q (z_0 - z) dz}{8\pi\epsilon_0 a ((z_0 - z)^2 + R^2)^{3/2}}$$

$$E' = \frac{Q}{8\pi\epsilon_0 a} \int_{-a}^a \frac{(z_0 - z) dz}{((z_0 - z)^2 + R^2)^{3/2}} = \frac{Q}{8\pi\epsilon_0 a} \left[\frac{1}{((z_0 - z)^2 + R^2)^{1/2}} \right]_{-a}^a$$

$$\vec{E}' = \frac{Q}{8\pi\epsilon_0 a} \left[\frac{1}{((z_0 - a)^2 + R^2)^{1/2}} - \frac{1}{((z_0 + a)^2 + R^2)^{1/2}} \right] \vec{k}$$

(8)

Oppgave 4 b)

Vi ser på en skive med tykkelse dx og radius $r = r_0 + \alpha x$ i avstanden x fra origo. Motstanden i

skiven er $dR = \frac{\rho dx}{A}$

$$R = \int_0^L \frac{\rho dx}{\pi r^2} = \frac{\rho}{\pi} \int_0^L \frac{dx}{(r_0 + \alpha x)^2} = \frac{\rho}{\pi \alpha} \left[\frac{-1}{r_0 + \alpha x} \right]_0^L$$

$$= \frac{\rho}{\pi \alpha} \left(\frac{1}{r_0} - \frac{1}{r_0 + \alpha L} \right)$$

$$= \frac{\rho L}{\pi r_0 (r_0 + \alpha L)}$$